

Stanovisko Studentského parlamentu DPG k užívání umělé inteligence ve vzdělávání

Dokument byl vytvořen Radou Studentského parlamentu ve spolupráci s koordinátorem SP. Klade si za cíl vyjádřit pohled studentů na využívání nástrojů umělé inteligence (dále jen AI) v prostředí školy a zapojit se do diskuse o budoucnosti gymnázia v kontextu AI a digitálních technologií. Prezentovaná doporučení při využívání AI na DPG jsou plně v souladu s dokumentem školy *Užívání umělé inteligence ve výuce na DPG*.

Úvodem

AI zahrnuje schopnost strojů a počítačů simulovat lidskou inteligenci, což může být aplikováno ve formě automatického učení, rozpoznávání vzorů a rozhodovacích procesů. V rámci této oblasti jsou vytvářeny počítačové systémy, které jsou schopny se adaptovat na nové informace, řešit problémy a provádět úkoly, které byly tradičně vyhrazené lidské inteligenci.

Zapojení studentů do diskuse o využívání nástrojů AI na DPG:

- Studenti by měli být aktivně zapojeni do procesu vytváření etických směrnic pro užívání AI ve škole. Jejich názory by měly být brány v úvahu při stanovování pravidel a standardů.
- Usilujeme o uspořádání workshopu nebo jiného edukačního programu zaměřeného na využívání nástrojů AI v prostředí školy. Tento program by napomohl studentům k porozumění základních principů AI, jeho využití a potenciálních výzev.
- Podporujeme vytváření projektů zaměřených na implementaci AI do výuky. Účast na projektech by studentům poskytla praktické zkušenosti v oblasti AI a umožnila jim aktivně přispívat k formování technologického vývoje ve školním prostředí.
- Podporujeme provádění pravidelných dotazníků mezi studenty, abychom získali zpětnou vazbu ohledně jejich pohledu na užívání AI ve vzdělávání. Tyto nástroje by mohly identifikovat oblasti zájmu a obavy studentů.
- Klademe důraz na spolupráci v oblasti AI se studentskými parlamenty ostatních škol. Tímto způsobem bychom mohli sdílet zkušenosti, názory a osvědčené postupy týkající se užívání AI v prostředí školy.

Přínosy užívání umělé inteligence ve výuce

- **Inovace ve výuce.** AI podporuje inovace ve výuce. Nové formy vzdělávacích technologií, jako jsou virtuální asistenti, simulace a interaktivní aplikace, obohacují učení a učební prostředí.
- **Rozvoj technologických dovedností.** Interakce s AI vytváří příležitosti pro studenty rozvíjet digitální kompetence. To zahrnuje porozumění principům AI, programování a kritické myšlení v digitálním prostředí.
- **Rychlá zpětná vazba.** AI může okamžitě poskytovat studentům zpětnou vazbu na základě jejich odpovědí nebo úspěchu ve výuce.
- **Efektivní správa učebních materiálů.** Systémy AI mohou efektivně spravovat učební materiály. Pomáhají vytvářet strukturované osnovy a nabízet doporučení pro další studium.

Obavy a etická hlediska

- **Ochrana osobních údajů a soukromí.** Je nezbytné zajistit, aby byla data studentů chráněna a aby bylo zajištěno jejich soukromí při využívání AI.
- **Nerovnost mezi studenty.** Při implementaci AI je třeba sledovat, aby nevedla k vytváření nebo zesilování nerovností mezi studenty.
- **Transparentnost.** Při využívání AI je nutné se na tyto nástroje odkazovat a přiznávat jejich zapojení do procesu práce.

Studentský parlament DPG při využívání nástrojů AI doporučuje:

Studentům a studentkám

1. **Seznamte se s nástroji AI.** Aktivně se zajímejte o nástroje generativní inteligence, které jsou využívány v prostředí vaší školy. Zkoumejte jejich funkce a možnosti.
2. **Respektujte etické aspekty při využívání AI.** Zajímejte se o etické otázky ve vztahu k používání nástrojů AI. Samostatně studujte digitální etiku a etické normy v oblasti AI. Porozumění etickým zásadám v kontextu ochrany osobních údajů vám pomůže lépe chápat důsledky používání AI ve vzdělávání.
3. **Nenechte se AI nahradit.** Zachovejte si svou kreativitu a osobní přístup k práci. Používejte AI jako nástroj, který vám pomůže, nikoliv jako náhradu za vaši vlastní tvůrčí mysl. Zaměřte se na oblasti, kde může AI přinést největší přínos, ale ponechtejte si kontrolu nad celkovým procesem a konečným rozhodnutím.
4. **Udržujte si kritický pohled.** Kriticky zkoumejte výsledky a dopady AI na výuku. Nedůvěřujte slepě algoritmům a analyzujte jejich výstupy z více perspektiv.

Nástroje AI mohou neúmyslně reprodukovat nežádoucí stereotypy, a proto je důležité monitorovat a korigovat jejich chování.

5. **Budujte své vlastní schopnosti.** Pracujte na svých unikátních dovednostech a znalostech, které nemohou být snadno nahrazeny AI a pravidelně investujte čas a úsilí do svého rozvoje. Pracujte na efektivní kombinaci umělé a lidské inteligence.
6. **Dbejte pokynů vyučujícího.** Chovejte se v souladu s hodnotami školy a dodržujte jasné zásady morálky při využívání AI. Poskytujte přehled o použitých zdrojích a citujte využití nástrojů AI, a to především v písemných pracích.
7. **Poskytujte zpětnou vazbu.** Aktivně se účastněte procesu poskytování zpětné vazby na zařazení AI do výuky. Vaše názory a zkušenosti mohou proces případné implementace zefektivnit a zjednodušit.
8. **Sdílejte nápady a zkušenosti.** Sdílejte své postřehy ohledně využívání AI s ostatními studenty. Diskuse mohou vést k lepšímu porozumění a efektivnějšímu využití technologií.
9. **Účastněte se workshopů.** Zúčastněte se workshopů a prezentací týkající se využívání nástrojů AI. Aktivní účast vám umožní hlouběji porozumět technologiím a praktickým aspektům využití AI ve vzdělávání.
10. **Nezapomínejte na emocionální inteligenci.** I když generativní inteligence může řešit mnoho problémů, lidská empatie a porozumění jsou nezbytné pro zachování lidskosti, která je při překonávání výzev nezbytná.

Závěrem

V kontextu uvedeného postoje chceme zdůraznit, že využívání umělé inteligence ve výuce může být v mnoha směrech přínosné, ale je nezbytné zajistit jeho etický a transparentní charakter. Jsme připraveni spolupracovat s vedením školy na vytvoření prostředí, které podporuje inovace a zároveň chrání soukromí a zájmy studentů.

Pozn.: Součástí dokumentu je příloha *Užívání umělé inteligence ve výuce na DPG: průvodce pro studenty*

Dne 10. 11. 2023

Linda Steinerová
předsedkyně SP

UŽÍVÁNÍ UMĚLÉ INTELIGENCE VE VÝUCE NA DPG

PRŮVODCE PRO STUDENTY: KDY JE SPRÁVNÉ POUŽÍT AI?

ANO

Při pomoci na začátku práce na úkolu.

Při zlepšení práce, kterou jsem již udělal/a.

Při vysvětlení myšlenky jinými slovy.

NE

Pro kompletní vypracování zadaného úkolu.

Při hledání faktů, výzkumů, zdrojů a citátů.

Při projektech, které vyžadují kreativitu, empatii a lidský rozměr.

PŘI VYUŽÍVÁNÍ AI NEZAPOMENEŤTE

Zeptat se vyučujícího, zda je použití AI vhodné.

Překontrolovat si svou práci, zda neobsahuje výmysly.

Přiznat nástroj AI, který jste použili ve zdrojích své práce.

Zvolit vhodný nástroj pro práci s AI a korigovat svou práci.

Pokud AI dělá práci za vás, chybí vám proces učení.

AI si často vymyslí a nabízí nesprávné informace.

Některé nástroje AI používají data pouze do roku 2021.